

uſum racōis liberū hūcum. et ſcripſit ſeu notauit
quia mōrle eſt et tenetur leſis de omī danno. ¶ Si
inſtrumentis fuis non eſt uſus ſolemniatibus
legalibus. vnde valide cōtractus. et qz mōrle eſt
et tenetur de dannoſ in deſecutis. ¶ Si fecit in
ſtrumentum in fraude uſuraruſ ſcient. et qz mōrle
eſt et eſt periurus. ¶ Si notarius ex offiſio ſalla
riatus ſufficienter a oīate accepit etiaſ ab alijs
pro quibus ſcripſit hrās grās. et hmoīz vel ſi non
ſallariatus a cōmuñitate accepit de cōſuetudine
pro ſuo labore ultra debitū et eq̄itatē. et qz peccauit
et tenetur reſtituere. ¶ Si diebz festiuis abſqz neceſſi
tate. ſi ex cupiditate fecit iſtrumēta. vel copiauit
aut extendit ſcripturas cum poſſit diſferre: quia
videtur mortale. ¶ Si rogatus vel dictauit vel
in ſcriptis redegit ſtatuta contra ecclēiaſticam li
bertatem. et quia mōrliter peccauit et eſt excoicat.
¶ Si notarius ex nō ſcribendis noibus or
dinandorum vel lris ordinacōnū accepit pecunia
quia ſi ſallariat⁹ ab Ep̄o e: ſymomā omisit. ſi non
ſallariatus ſatis accipit ut de lucro participeſ or
dinandorum: ſymomia eſt. de quo videtur plenius
in ſecunda parte ſumme t.i.c. hoc. .32.

Circa magiſtroſ et doctoreſ.
Termino ſi doceus publice in legibus et
phica adiuiſit in leatioēm ſuā ſcienter
religioſos. aut preſb̄eoſ ſeculares. vel

alios clericos non sacerdotes. sed in dignitate constitutos. quod eramunicatus est. quemcumque etiam predicatorum admittat aduertenter. simul cum scolaribus suis. ut extra ne. de. vel mo. se. se immis. neg. e super specula. ¶ Item docens in quacumque facultate etiam theologia. si admittit ad lectionem suam religiosum ex eundem de monasterio. cum habitu tunc ad audiendum sine licetia prelati sui scient. quod est exactus cum eo quod participauit in crimine. Ide si cum licetia plati sui. sed sine habitu taliter recepit ad lectionem. ¶ Si magister vel scolaris existens Bonoie tractauit cum aliquo cuius Bononiensi de conductioe hospicij. irrequisitus in quilibet non tempore conductiomis illius fuerit elapsus quod est exactus extra de loca. et conductus. et hoc non habet locum non in Bononia. propter speciale priuilegium illius ciuitatis. ¶ Si quis ex pacto receptus est in canonicum ut scolas teneat. symoniacus est unde et mortale. Sed vacante probenda potest ei annecti hoc onus. sed docendi licite. hec hosti. et Ber. ¶ Si aliquid exigatur vel promittatur pro licetia docendi. quod uis secundum hosti. non sit symoniam. tunc est coniurata unde et mortale. quod per ipsum ex pena propria hoc imposita. quia exactum restituere. et debet exactores officiorum et beneficiorum spoliari. extra de exact. c. I. secundum Ray. ¶ Si magister festum colendum de iure vel de consuetudine non vult concedere colendum nisi pro pecunia. vel econtra non colendum pro

pecunia. symoniam cōmitit s̄m Ray. **¶** Si m̄gē
habz beneficium vel fallariū sufficiens p̄ docendo
si exigit aliquid a scolaribz: symoniam cōmitit
principue a paupibz: q̄r v̄edit doctrinā a tenetur
ad restituconem scdm hosti. a Ray. **¶** Si vero nō
sufficit fallarium suū s̄m exigentia sui status: p̄t
exigere. si tamē sit ydoneus ī docendo. alias non
a paupibus etiā non debz exigē. oblata tamen
p̄t semp recipē. a multo magis si nullū vel pau
cum habet fallarium. q̄r tunc etiā p̄t exigere col
lectam p̄ labore. **¶** Si magisterium q̄rit a recipit
imēptus a valde ignoranz: vidi esse mōrle. ppter
piculum quod sequitur: q̄rōne magisterij dāc
fides. ī quibus requiriē. ne nō cōmentū sequat
proximo ex malo consilio. et hoc p̄cipue ī theo.
facultate. Est admittēs tales sc̄ēter ad magiste
riū: videntur peccare mōrliter. **¶** Si q̄rit grad⁹ vel
magisteriū. non ad v̄tilitatem aiarū. a dei hōrem
sed ad sui ostentacōem a vanū honorem. quod
p̄tinet ad ambicōnem: a ideo de hoc vide supra ī
cōde ambicōne qñ mortale. a qñ veniale fit. **¶** Si
tamē q̄rit exposicōem vel dīmītias a libertatē hoc
totum vide dīmītia et p̄cipue ī religiosis.
¶ Si docuit publice ī theo. exīs ī mortali no
torio: peccat mortaliter s̄m p̄. **¶** Si sc̄ias phibi
tas legit vel dīdīcit aut docuit. ut nigromanciā
vel artem notoriam et hmōi: mortale est. **¶** Si

notabiliter ignorās posuit se ad docendū. et ero-
res notabiles docet. quia mortale est. Si non ad
hibuit diligētiam ad pfectū scolariū in scīa et mo-
ribus qñtum debet. fatiens nimis vacātōes. vel
non vtilia. sed curiosa docēs. vel de morib⁹ eoz
non curans nec sp̄escens in quib⁹ potuit. in hmoi
notabilis negligētia vidi mortale. ¶ Si iuramen-
ta vniueritatis non impleuit. quia mortale est.
¶ Si se iactauit de doctrina. vel alijs derarit pre-
ferendo se. vel eis inuidit. aut sectas nutriuit inter
scolares. aut scolares alterius doctoris ad se tra-
xit iniuste. vel pompose induitus est. quia mortale
est. et de hoc vide latus supra in c. de superbia v-
bi tractatur de ambicōne. ¶ Circa scolares. .37.

Scolares non fuerunt obedientes do-
ctoribus in quibus tenentur. ¶ Si fec-
runt inter se rixas. ¶ Si min⁹ aptum
elegerunt ex causa iniusta ad legendum. ¶ Si
dimiserūt ieumia eccl̄ie. cum implere potuissent
vel missē audicōem diebus festiuis. vel sacramē-
ta. ¶ Si contendit in disputacōe contra verita-
tem scienter ne videatur succumbere. ¶ Si super-
biuit ex scientia. ¶ Si aliquem malum finem pro-
posuit ex sua scīetia. ut lucra iniusta. curiositates
et huiusmodi. ¶ Si fuit negligens in studendo
vel nimis prodigus in expēndendo bona pntū sibi
causa studij data vel missa. vel etiā bona propria